

Isarescu: Sa creditezi o firma slab capitalizata e puscarie curata pentru un bancher; solutia e reforma companiilor si recludirea încrederii

Bancile au bani, însa nu pot împrumuta companiile slab capitalizate, care nu mai pot da banii înapoi, astfel ca solutia este reforma întreprinderilor, precum si recludirea încrederii între mediul de afaceri si sectorul bancar, a sustinut Mugur Isarescu, guvernatorul Bancii Nationale a României (BNR), într-o conferinta de presa.

Isarescu a prezentat, miercuri, raportul anual pentru 2018 al BNR si a abordat pe larg subiectul relatiei dintre banci, mediul de afaceri si populatie, sustinând ca, în ultima perioada, între ele a existat o totala lipsa de încredere, alimentata si de declaratiile populiste ale unor politicieni.

"De la 150% raport între depozite si credite, cât era imediat dupa declansarea crizei, am ajuns în prezent la 70-75%. Cu alte cuvinte, pâna în perioada crizei, ne plângeam, inclusiv noi, la Banca Nationala, ca nu sunt resurse financiare suficiente, mai pe sleau ca nu avem bani, acum, la 70%, avem bani, dar nu avem ce credita. Cam asa se plâng bancile. Noi nu credem ca bancile au în totalitate dreptate. Avem probleme structurale, într-adevar, putine societati bancabile. Nu putem forta bancile sa dea credite unei firme care nu prezinta credibilitate ca va da banii înapoi", a aratat guvernatorul.

El a precizat ca acesta este peisajul în toata Europa, unde creditarea s-a înasprit foarte mult.

"Pe de alta parte, avem o situatie care ne preocupa. Exista un exces de resurse si putini beneficiari. Solutia bineînteles ca este o reforma structurala a întreprinderilor. Dar si aici exista riscuri. Am prezentat aceasta posibilitate în toamna anului trecut, în raportul de stabilitate, iar un domn senator a înteles ca bancile submineaza economia nationala ca nu dau credite oricum si oricând. Ne-am dus, i-am explicat situatia, apoi el a iesit si a spus acelasi lucru si a continuat pâna în urma cu câteva luni. Deci este clar ca aici este o neînțelegere. Situatia nu este, ca sa zic asa, citez dintr-un contemporan: nu este simpla, ci complexa. Adevarul este si de-o parte si de alta", a sustinut Isarescu.

El a afirmat ca va încerca sa aduca la aceeasi masa reprezentanti ai bancilor si ai mediului de afaceri, pentru a rezolva aceasta problema.

"Trebuie sa gasim o solutie. Bani exista. Pâna când îi punem fata în fata, doua lucruri trebuie înțelese. Unu: mai ales acum, în Europa, bancile cu greu dau credite pe termen foarte îndelungat. Bancile nu sunt parteneri de investitii, sunt bancheri, dau credite. Din acest motiv, în Europa se pune un mare accent pe pietele de capital", a aratat guvernatorul, precizând ca bursele din România sunt foarte departe de acest deziderat.

"Dorinta multor întreprinderi este sa ia credite pe 20 de ani sa se dezvolte. Nu este ceea ce pot face bancile comerciale. Poate o banca de dezvoltare. Avem în schimb fondurile de garantare, care ar putea sa intervina aici. Deci, cu aceleasi cuvinte, situatia nu e simpla, ci complexa. S-o discutam, dar s-o discutam cu judecati normale, economice, nu cu dorinte, care nu pot sa rezolve chestiunea", a continuat Isarescu.

Al doilea aspect pe care guvernatorul a dorit sa îl sublinieze este prudenta cu care bancile evalueaza companiile.

"Sa creditezi o firma slab capitalizata sau cu capitaluri negative este... hai sa spunem asa, este puscarie curata pentru un bancher. Pai cum sa ceri asa ceva? Atunci nu trebuie sa facem o reforma cum trebuie a întreprinderilor, sa le fortam într-un fel sa se capitalizeze? Toate aceste elemente sunt trecute clar - pentru specialisti, e adevarat - în raportul nostru de stabilitate. Pentru ca ei stiu ca ne framânta si framânta inclusiv clasa politica, dar nu pot altceva

decât sa-mi iau acest angajament sa ne asezam fata în fata", a mai spus seful BNR.

El a adaugat ca ordonante de tipul 114 nu fac decât sa înrautateasca situatia.

"Tot timpul sa pui în conflict bancile cu societatea, cu întreprinderile, nu aceasta este solutia, ca au si ei o responsabilitate, bancherii. Ei raspund de banii deponentilor, raspund cu capul, asa ca nu pot sa crediteze oricum", considera Isarescu.

Guvernatorul a repetat ideea ca exista bani în banci.

"Mai exista si parerea ca bancile nu dau bani întreprinderilor pentru ca dau statului. Însa, daca nu ar da bani statului, ar da altor state, ar cumpara titluri de stat pe plan extern, ca trebuie sa faca ceva cu acesti bani. Și, dintr-o tara cu deficit de cont curent, ne pomenim ca suntem si exportatori de capital. Foarte bine ca bancile dau statului român", sustine guvernatorul bancii centrale.

În finalul conferintei, Isarescu a revenit la tema intermediarii financiare, întrebata de jurnalisti daca BNR poate lua masuri pentru a relansa creditarea firmelor.

"Nu am spus, ca sa fie clar, ca întreaga motivatie a creditului catre întreprinderi, în scadere, stagnant sau în crestere foarte mica, este doar din cauze structurale sau legate de întreprinderi. Daca asa s-a înțeles, ma corectez. Deci nu numai acolo este cauza", a aratat el.

În opinia sa, vinovate sunt si bancile, care au devenit exagerat de prudente, dar si unii politicieni, cu declaratiile lor populiste, care au slabit încrederea în sistemul bancar.

"Alte cauze sunt legate de comportamentul bancilor. Este clar ca ele sufla si-n iaurt. Sunt exagerat de prudente. De-ai mesajul meu este pozitiv: hai, mai fratilor, sa ne adunam, aici eventual, si sa recladim încrederea. Nimic nu se poate face fara încredere. Parafrazându-l pe Marin Preda: daca încredere nu este, nimic nu este în domeniul bancar. N-ai cum sa recladesti creditul. Inclusiv cuvântul "credit" vine de la "încredere". Nu ai cum sa faci creditul, ca e la nivel de întreprindere, ca e pentru locuinte, ca e pentru populatie, fara încredere între parteneri. Din acest motiv am spus ca avalansa aceasta de initiative legislative promovate de, o spunem clar, de nespecialisti, de oameni cu care e greu sa discuti, adica discuti ceva si ei... au abordari exagerat populiste. Populismul este peste tot în Europa, nu ne apucam noi sa spunem ca e mai mult în România. Dar la noi ca capatat niste forme mai ciudate. Discuti ceva, iese dupa usa, se duce la presa direct si spune exact ce sustinea înainte de discutie. Ți-e greu sa si discuti în asemenea situatii, dar încercam în vara asta, chiar daca va fi cald, si în toamna sa punem fata în fata si sa recladim încrederea între banci si corporatii si între banci si populatie", a mai spus Isarescu.

O alta problema este legata de personalul insuficient de pregatit al bancilor.

"Sufla si în iaurt, nu au dezvoltat relatii suficiente de atente de analiza a bilanturilor. Nu ai cum sa dai un credit daca ai angajat numai personal de ghiseu care vinde credite catre populatie. Un credit catre o întreprindere se da pe baza bilantiera, acolo trebuie sa fie un analist bancar care sa stie si contabilitate, si management, si creditare... E treaba grea sa dai un credit unei întreprinderi. Mai exista si povestea ca multe credite, tot din neîncredere, se aprobau la cartierul general al bancii-mama. Nu merge... Eu pot sa spun asa, în calitatea mea de patriot, ca am fost la câteva sedii si am tinut, în ultimii trei ani, cuvântari, prezentari. (Reprezentantii bancilor spuneau - n.r.) "Pai, dom'le, nu avem încredere în România". Pai cum n-ai încredere?! Adica înfiintezi o banca în România, introduci câteva zeci de milioane, sute de milioane de dolari în capital, si apoi spui ca n-ai încredere? "Pai sa vedeti, ca asta...". Aveau si ei motivele lor. Comportament, mesaj public... Ne asteapta o perioada grea de recladire a încrederii între banci, clienti si recladirea credibilitatii României, în general. Ordonanta 114 a fost cel puțin neinspirata, ca sa zic asa. Dai în prag de Craciun... Când o sa ma simt mai bine o sa va povestesc mai mult, dar

deocamdata atât", a conchis Isarescu.